

بررسی لایحه بودجه سال ۱۳۹۷ کل کشور

۲۹. جزء «۳» بند «ب» تبصره «۱۱»

(امکان صدور گواهینامه رانندگی برای مشمولان فاقد کارت پایان خدمت یا معافیت سربازی)

مقدمه

در حال حاضر براساس ماده (۵۴) قانون «بیمه اجباری خسارات وارد شده به شخص ثالث در اثر حوادث ناشی از وسایل نقلیه» مصوب ۱۳۹۵، امکان صدور گواهینامه رانندگی برای کلیه دارندگان کارت پایان خدمت وظیفه عمومی یا معافیت، مشمولان تعیین تکلیف شده و مشمولان غایب فراهم شده است؛ لکن در جزء «۳» بند «ب» تبصره «۱۱» لایحه بودجه سال ۱۳۹۷ کل کشور، به نحوی این امکان، مضیق تر گردیده است که در این گزارش به بررسی این موضوع می پردازیم.

مشخصات لایحه

دوره دهم - سال دوم

شماره ثبت:

۳۴۸

بررسی موضوع

شماره چاپ:

۷۶۰

طبق ماده (۱۰) قانون خدمت وظیفه عمومی مصوب سال ۱۳۶۳ که بیان می دارد انجام امور زیر در مورد مشمولان وظیفه عمومی مستلزم ارائه مدرک دال بر رسیدگی به وضع مشمولیت آنان از سازمان وظیفه عمومی می باشد: ۱. شرکت در آزمایشات رانندگی و اخذ گواهینامه ۲. بر این اساس اخذ گواهینامه و صدور آن نیازمند ارائه کارت پایان خدمت یا معافیت خدمت وظیفه عمومی از خدمت مذکور بود. لکن در سال ۱۳۹۵ با تصویب قانون بیمه اجباری خسارات وارد شده به شخص ثالث، بند «۱» ماده (۱۰) قانون خدمت وظیفه عمومی نسخ گردیده است. ماده (۵۴) قانون «بیمه اجباری خسارات وارد شده به شخص ثالث در اثر حوادث ناشی از وسایل نقلیه» بیان می دارد: **اخذ گواهینامه نیازمند کارت پایان خدمت و معافیت سربازی نیست.** براساس این ماده اخذ گواهینامه رانندگی، که قبلاً به استناد ماده (۱۰) قانون خدمت وظیفه عمومی صرفاً برای دارندگان کارت پایان خدمت یا مشمولان تعیین تکلیف شده امکان پذیر بود، بدون نیاز به ارائه کارت پایان خدمت یا کارت معافیت امکان پذیر گردید. در نتیجه این حکم شامل همه مشمولان تعیین تکلیف شده و غایبان از خدمت نظام وظیفه می شود.

معاونت پژوهش‌های
سیاسی - حقوقی
دفتر: مطالعات حقوقی

تاریخ چاپ:

۱۳۹۶/۹/۲۱

مشخصات گزارش

شماره مسلسل:

۲۴۰۱۵۶۶۴

تاریخ انتشار:

۱۳۹۶/۱۰/۹

با این وجود، جزء «۳» بند «ب» تبصره «۱۱» لایحه بودجه سال ۱۳۹۷، برخلاف صراحت حکم ماده (۵۴) قانون «بیمه اجباری خسارات وارد شده به شخص ثالث در اثر حوادث ناشی از وسایل نقلیه» که شرح آن گذشت، بیان کرده است که مشمولان غایبی که به صورت اقساطی یا نقدی برای صدور کارت اقدام کرده اند می توانند گواهینامه اخذ کنند، لذا از مفهوم مخالف این حکم، می توان استنباط نمود اخذ گواهینامه رانندگی برای آن دسته از مشمولان غایب که تعیین تکلیف نشده اند، مجاز نیست. بر این اساس از آنجا که جزء «۳» بند «ب» تبصره «۱۱» لایحه بودجه سال ۱۳۹۷، ذیل ماده (۵۴) قانون دائمی «بیمه اجباری خسارات وارد شده به شخص ثالث در اثر حوادث ناشی از وسایل نقلیه» مصوب ۱۳۹۵ را نسخ می کند، به دلیل درج حکم غیربودجه ای در قانون بودجه مغایر با اصل پنجاه و دوم قانون اساسی است.

به علاوه، این حکم از لایحه بودجه، اشکالات اساسی در صورت تصویب ایجاد خواهد کرد؛ زیرا عدم صدور گواهینامه برای اشخاص دارای مهارت لازم برای رانندگی، به صرف نداشتن کارت پایان خدمت، مشکلات عدیده و پیچیده‌ای را به ویژه در فرض وقوع تصادفات رانندگی برای این اشخاص به وجود می‌آورد و مجازات‌های سنگین و عواقب مالی جبران‌ناپذیری برای آنان به دنبال خواهد داشت. از این رو قانونگذار در ماده (۵۴) قانون بیمه اجباری شخص ثالث، شرط نداشتن کارت معافیت یا پایان خدمت را برای صدور گواهینامه حذف نمود. جزء «۳» بند «ب» تبصره «۱۱» لایحه بودجه سال ۱۳۹۷ به نوعی این شرط را برگردانده است. از این رو حذف این حکم در لایحه بودجه مورد پیشنهاد است.

نتیجه‌گیری و پیشنهادها

با توجه به اینکه طبق ماده (۵۴) قانون بیمه شخص ثالث مصوب ۱۳۹۵، اخذ گواهینامه رانندگی نیازمند ارائه کارت پایان خدمت نبوده و هم مشمولان غایب و هم مشمولان تعیین تکلیف شده می‌توانند برای اخذ گواهینامه مذکور اقدام نمایند، حکم مذکور در جزء «۳» بند «ب» تبصره «۱۱» لایحه بودجه، برخلاف ماده (۵۴) مذکور تنظیم شده و امکان دریافت گواهینامه را فقط برای مشمولان غایبی که برای صدور کارت پایان خدمت به صورت نقد و اقساط اقدام نموده‌اند، مجاز دانسته است. این حکم به دلیل درج حکم غیربودجه‌ای در قانون بودجه مغایر با اصل پنجاه و دوم قانون اساسی است. علاوه بر آن از آنجاکه عدم صدور گواهینامه برای اشخاص دارای مهارت لازم برای رانندگی، به صرف نداشتن کارت پایان خدمت، مشکلات عدیده و پیچیده‌ای را به ویژه در فرض وقوع تصادفات رانندگی برای این اشخاص به وجود می‌آورد و مجازات‌های سنگین و عواقب مالی جبران‌ناپذیری برای آنان به دنبال خواهد داشت، حذف این حکم در لایحه بودجه مورد پیشنهاد است.

